

سایه های روشن

«نگاهی به شعر زنان از رابعه تا پروین دولت آبادی»

مؤلف: لعبت حبیبی

- سرشناسه : حبیبی، لغیت، ۱۳۳۳ -
عنوان و نام پدیدآور : سایه‌های روشن : «نگاهی به شعر زبان از رابعه تا پروین دولت‌آبادی» / مؤلف لغیت حبیبی.
مشخصات بشر : تهران : آوا، ۱۳۹۲.
مشخصات ظاهری : ۱۸۹ ص.
شابک : ۹۷۸-۶۰۰-۶۸۴۸-۰۹-۹ : ۹۷۸-۶۰۰-۶۸۴۸-۰۹-۹
وضعیت فهرست : فایا
نویسی :
یادداشت : کتابنامه: ص. [۱۸۳]-۱۸۹.
موضوع : زبان شاعر ایرانی -- سرگذشتنامه
موضوع : زبان -- شعر
رده بندی کنگره : ۴۰۳۹۲ ۱۳۹۲ ۲۹ ج ۲ /
رده بندی دیویی : ۰۰۹/۱۱۹۸
شماره : ۳۳۳۵۷۹۰
کتابشناسی ملی :

مؤسسه نشر

سایه‌های روشن

مؤلف: لغیت حبیبی

شمارگان: ۱۰۰۰ ■ قیمت: ۱۰۰۰ تومان

چاپ اول: ۱۳۹۲ ■ چاپ و صحافی: فرمیدو

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۶۸۴۸-۰۹-۹ : ۹۷۸-۶۰۰-۶۸۴۸-۰۹-۹

کلیه حقوق مؤلف محفوظ است.

تلفن دفتر نشر آوا متن: ۶۶۹۶۴۱۶۶

فهرست مطالب

۱۱	پیش گفتار
۱۳	فصل اول
۱۳	سیر حرکت در شعر زنان
۱۳	آغاز حرکت
۱۴	شاعران قبل از عصر مشروطه
۱۹	شاعران عصر مشروطه و پس از آن
۲۳	فصل دوم
۲۳	زآله قائم مقامی
۲۳	بخش نخست: زندگی
۳۰	بخش دوم: شخصیت و اندیشه
۳۵	بخش سوم: سبک و جهان بینی
۳۹	کتابنامه
۴۱	فصل سوم
۴۱	پروین اعتصامی
۴۱	بخش نخست: زندگی
۵۰	بخش دوم: شخصیت و اندیشه
۵۱	سبک و جهان بینی
۵۱	زبان
۵۹	ساختار نحوی
۶۰	تخیل
۶۳	درون مایه و مضامین اشعار
۶۴	اندیشه‌های حکیمانه
۶۹	تجلی خدا

۶۹	قضا و قدر
۷۱	تهذیب نفس
۷۲	نظام خانواده (مقام و منزلت زن)
۷۳	آرمان شهر
۷۴	سرگ
۷۶	کتابنامه

فصل چهارم ۷۹

۷۹	سیمین بهبهانی
۷۹	بخش نخست: زندگی
۹۱	سبک و جهان بینی
۹۲	زبان
۹۴	وزن
۹۶	تخیل
۹۷	مظاهر فرهنگ عامیانه
۱۰۰	اشارات و تلمیحات
۱۰۲	روایت
۱۰۴	کتابنامه

فصل پنجم ۱۰۷

۱۰۷	فروغ فرخزاد
۱۰۷	زندگی
۱۱۲	شخصیت و اندیشه
۱۱۹	سبک و جهان بینی
۱۲۰	زبان
۱۲۱	تخیل
۱۲۴	آهنگ
۱۲۶	کتابنامه

فصل ششم ۱۲۹

۱۲۹ پروین دولت آبادی

۱۲۹ زندگی

۱۳۲ بخش دوم: شخصیت و اندیشه

۱۳۵ سبک و جهان بینی

۱۳۷ سبک و جهان بینی در شعر بزرگسالان

۱۳۹ تخیل

۱۳۹ سبک در شعر کودکان

۱۴۱ تخیل و ویژگی های شعری

۱۴۴ کتابنامه

فصل هفتم ۱۴۵

۱۴۵ عشق، روح زنانه و جایگاه شعری

۱۴۵ زاله قائم مقامی (عشق و روح زنانه در اشعار)

۱۴۸ جایگاه شاعری

۱۴۹ پروین اعتصامی (عشق و روح زنانه در اشعار)

۱۵۶ جایگاه شاعری

۱۵۸ فروغ فرخزاد (عشق و روح زنانه در اشعار)

۱۶۷ سیمین بهبهانی (عشق و روح زنانه)

۱۷۳ جایگاه شاعری

۱۷۵ پروین دولت آبادی (عشق و روح زنانه)

۱۷۶ جایگاه شاعری

فصل هشتم ۱۷۷

۱۷۷ دریافت ها

۱۸۳ منابع و مآخذ

پیش گفتار

در تاریخ ایران، زنان فرهنگ ساز اغلب شاعرند. در واقع شعر محملی بوده که زنان توانسته‌اند به نحوی مقبول، توان خود را در آن به عرصه‌ی ظهور برسانند.

شعر که نمادی از زیبایی، هماهنگی و نجوای درون است وقتی از چشمه‌ی وجود زن که خود سرچشمه‌ی عاطفه، عشق و مهربانی است، می‌تراود آمیزه‌ای برمی‌آید در اوج شکوه و کمال.

زنی که شعر می‌سراید بارانی است که می‌بارد و طراوت می‌افزاید. آتشی است که روشنا و گرمی می‌بخشد. شعر زنانه آینه دار نیازها و خواسته‌های درون و معنویت انسانها است.

شعر یکی از معدود عرصه‌هایی است که زنان بیش از دیگر عرصه‌های هنری برای بیان احساسات، تجربه‌ها و خواسته‌های درونی به آن روی آورده‌اند.

جایگاه زنان در ادبیات کاملاً وابسته به موقعیت تاریخی، سیاسی و اجتماعی است که در آن زندگی می‌کنند. حتی انتخاب لحن، نوع بیان و موضوع‌ها بنا به مقتضیات اغلب تحمیلی است نه انتخابی. در اصل نگاه موضع گیرانه‌ی جامعه‌ی ادبی به زنان شاعر بخصوص در گذشته باعث رعایت احتیاط‌های بسیار از سوی آنان شده است.

نیاز به طرح شعر شاعران زن معاصر ضروری است؛ زیرا که آنان شاعران اکنون‌اند یعنی زمانی که ما زندگی می‌کنیم و یافته‌های ما از اشعار آنان بر اساس روایت‌ها و شنوده‌ها از گذشتگان و زمانی دور نیست. این بررسی در زمان حال موجود است و میتواند ما را به درک درستی از ماهیت شعر آنان نایل گرداند.

در این مجموعه‌ی پژوهشی، ضمن بررسی سیر حرکت شعر زنان از ابتدا یعنی "رابعه بلخی" در قرن پنجم تا زمان حال زمان پنج شاعر زن معاصر:

"عالم‌تاج قائم مقامی"، "پروین اعتصامی"، "فروغ فرخ زاد"، "سیمین بهبهانی" و "پروین دولت آبادی" به شناسایی عوامل مؤثر در انتخاب لحن، بیان، موضوعات شعری، چگونگی حضور و بررسی علل عدم حضور در مسائل اجتماعی - سیاسی و همچنین حرکت‌های ادبی زمانه‌ی آنان پرداخته شده است. همچنین در پایان به حضور روح زنانه و عشق در شعر و جایگاه ادبی آنان در نزد اهل ادب توجه شده است.